

tisyen hekimlerde olduğu belirlenmiş, örgütün yeni eğilimleri bu yolda tanımlanmıştır.

1990 hekim hareketinde bir yol ayrımının başlangıcıdır. Meslek Örgütü'nde "kurtuluş, hemen, bugün" eğilimi ağırlık kazanmış, yerleşmeye başlayan değerler terkedilmiştir. Bu eğilimin ilk iki yıllık uygulama sonrası ulaştığı nokta, umutsuzluk ve yılgınlıktır. Beklenen gerçekleşmiştir.

Meslek Örgütü önümüzdeki dönemde bir ikileme karşı karşıyadır: 12 Eylül'ün, demokratik hareketi, sistem içerisinde, sistemin gereksinimleriyle eklemlenmiş, uzlaşmış tutma çabalarına uygun olarak, Meslek Örgütü'müz de sorunlarını sistem içerisinde çözme umudunu yitirmemiş, çıkarlarını sistemle bütünleştiren "seçkin" hekimlerin örgütüne dönüşecektir. Ya da hekim çoğunluğunun mesleki, ekonomik, demokratik sorunlarını toplumun sağlık sorunlarıyla eklemlen, dayatılan ekonomik ve sosyal politikalarla bu sorunların daha da derinleşeceğini topluma ve hekime aktarma, onları bu sorunların çözümünü için doğru ve gerçek hedeflere yönlendirme sorumluluğunu yerine getirmekten kaçınmayan, hekimlerin tek başlarına kurtulamayacaklarının artık ayırıcılığına varan ve bu amaçla işkolu ölçeğinde, görev yapan diğer meslek guruplarıyla iş, güç örgüt birliğinin olanaklarını araştırmaya başlayan bir örgüte dönüşecektir Meslek Örgütü'müz. "Etkin ve Demokratik Hekim Hareketi" olmanın da gereği budur "Etkin ve Demokratik Türk Tabipleri Birliği"de.

Dr. Bülent PİYAL

SAĞLIKTA HERKESE EŞİT FIRSAT! İYİ HEKİMLİK ORTAMI! ÖZLÜK HAKLARI!

Ülkemizin her yöresinden gelen hekimler, bu konulardaki duyarlılık ve kararlılıklarını göstermek amacıyla "5 Aralık 1992 Beyaz Yürüyüşü"nde bir araya geldiler. Ankara'nın Etlik Kasalar Mahallesi'nde, Ankara Valiliği'nin tüm yürüyüşler için gösterdiği "yürüyüş bölgesi"ni öğlen saatlerinden itibaren dolduran çok sayıda "Beyaz Yürüyüşçü" şiddetli soğuğa karşın coşkulu, kararlı bir "şenlik alayı" oluşturdular.

Bu yürüyüşün öyküsü elbette o sabah başlamıyordu. Bu yürüyüş o akşam da hemen bitmedi, doğal olarak. Sonuçlarını zaman içerisinde göreceğiz. Biz burada, yürüyüşün birkaç gün öncesinden başlayan bir kesitini öyküleştirmek istiyoruz.

Bilindiği gibi T.T.B., hekimleri önce "düşünmeye" çağırıyor. Düşünülerek atılan adım ise yürümek oldu. 1988 yılındaki "Beyaz Yürüyüş"ten 4 yıl sonra hekimler yine Ankara'da buluştular. Bu süre içinde değişen tek şey olsa olsa hekim sayısıydı. Önceki yürüyüşten bu yana, "sağlıkta herkese eşit fırsat", "iyi hekimlik ortamı", ve "özlük hakları" açısından istenen düzeye gelinememiştir.

Yürüme kararı alındıktan sonra bir yandan yasal prosedür işletilirken diğer yandan da yürüyüşün alt yapısına ilişkin hazırlıklara başlandı. "Düzenleme Komitesi" olarak T.T.B. Merkez Konseyi üyeleri, 6x9'luk vesikalık fotoğrafları ile birlikte Ankara Valiliği'ne başvurular. Geçmişte "Savaşa Hayır" kapsamında yapılacak açık havadaki fotoğraf sergisi ve gitar dinletisine "gürültü olur" ve "kamu düzeni bozulur" gerekçesiyle T.T.B.'ne izin vermeyen Ankara Valiliği bu kez gerekli izni çıkardı ve Etlik-Kasalar bölgesini toplantı alanı olarak gösterdi.

Öncelikle yürüyüşün duyurusu için kullanılacak afişlerin hazırlanmasına başlandı. Bu iş için bazı ünlü çizerlerin de aralarında bulunduğu kişilerle temasa geçildi. Gelen tasarımlar değerlendirildi; sonuçta 1988 Beyaz Yürüyüşü'nde çekilen ve artık klasikleşen bir fotoğrafın kullanılmasına karar verildi. Ellerindeki pankartlarla yürüyen beyaz yürüyüşçülerin fotoğrafının yer aldığı afişler hazırlanarak tüm odalara gönderildi.

Ev sahibi olarak Ankara'nın yapacakları, 4 Aralık akşamı bir kez daha gözden geçirildi. Merkez Konseyi'nde toplanan "görevliler" ertesi gün planladılar. Dr. Metin Bakkalçı'nın 1:10 (!) ölçekli olarak çizdiği kroki üzerinde topluluğun ve görevlilerin nerelere yerleştirileceği, kimin hangi noktada görev yapacağı, en önemlisi de var olan tek megafonun - Dr. Ata Soyer'in bu aracı çok sevmesinde karşın - kimin elinde olacağı kararlaştırıldı.

Ertesi sabahın erkencileri, Ankara dışından gelen arkadaşlarımızı ağırlamak üzere Merkez Konseyi ve Ankara Tabip Odası'na giden gruplar oldu. Konuklarımız yorgunluklarını sıcak çay ve poğaçayla kısmen attıktan sonra hemen gündemi belirleyip "dumanaltı" sohbetine başladılar. İkinci erkenci grup, Adana Tabip Odası'ndan kendi tuttıkları otobüsle gelen arkadaşlarımızı karşılamaya çalışan gruptu. Ancak bu tarihsel buluşma Ankara sınırları dahilinde, özellikle de Etap Altınel Otelinde çevresinde bir türlü gerçekleştirilemedi. Umudumuz bir sonraki beyaz yürüyüşte böylesi bir buluşmaya tanık olabilmek...

Üçüncü erkenci grup ise en kalabalık grup olarak gelen İstanbul'lu arkadaşlarımızı garda beyaz önlükleri ile karşılama görevini üstlenen gruptu.

Bu gruptan Devlet Demir Yolları deneyimi pek olmayanlar trenin normal varış saatinde gara ulaştıklarında ilk rötar haberini alıyorlardı. DDY, çağdaş bir uygulamayla rötar haberlerini anında kompüterize sistemle duyuruyordu ve rötar haberleri bekleyenlere anında ulaşıyordu. Sonunda o mutlu an geldi ve İstanbul'dan gelen "mavi-gri" tren perona yanaştı. Anonslarla birlikte ilk beyaz yürüyüşçü yere ayak basarken, olayı görüntülemeye çalışan T.T.B. kameramanı ve çiçek taşıyan arkadaşlarımız arasında bir "kısa mesafe yarışı" yaşanır gibi oldu. Neyse ki bu yarış kısa sürdü ve "Vaay hocam", "Oooo, aman efendim", "selamlar" nidaları arasında kucaklaşma ve hoşgeldiniz faslına geçildi. Ardından, garın önünde bekleyen belediye otobüslerine binilerek Eczacılar Birliği Lokali'ne gidildi. Sabah kahvaltısı olarak düşünülen, ancak DDY sayesinde öğlen yemeğine dönüşen öğün tamamlandıktan sonra hep birlikte lokalin bahçesine inildi. İstanbul'da hazırlanan pankartların tahta sopalara tutturulması işlemi -bazı pankartların baş aşağı çakılması, çekiçlerin hazırlanan tahta sopalara yerine yanlışlıkla parmaklara dokunması gibi küçük aksaklıklar hariç- başarıyla ve hızla gerçekleşti. Daha sonra otobüs şoförlerinin de katkısı ile küçük bir şehir turu atılarak yürüyüş alanına ulaşıldı. Merkez Konseyi ve ATO'da bekleyen arkadaşlarımız da kendileri için ayrılan belediye otobüsleriyle yürüyüş alanına geldi.

Bu hazırlıklar sürdürülürken, Merkez Konseyi'nde bekleyenler Sağlık Bakanı Dr. Yıldırım Aktuna'nın ziyaretine tanık oldular. Sayın bakanın, bizzat gerçekleştirdiği haberli-habersiz hastane baskınlarına alışık olan hekimlere bu haberli ziyaretiyle beyaz yürüyüşte başarılar dilediği, bir hekim olarak yürüyüşe katılma davetine ise "icabet etmediği" öğrenildi.

Yürüyüş alanında sabahın erken saatlerinden itibaren hazırlıklar başlamıştı. İlk gruplar alana geldiklerinde kürsü hazır, müzik yayını ve sıcak çay servisi başlamıştı bile. Aslında alana ilk gelen grup Çevik Kuvvet'e bağlı polis ekipleri oldu. Çevre güvenliğini sağlayan ve çevreden alana gelen yolları keserek beyaz yürüyüşçülerin üzerlerini arayan polislerin arama yaptıkları her noktada T.T.B. adına iki hekim arkadaşımız bulunuyordu ve bu arkadaşlarımız da "erkenciler"dendi.

Alana girerken üstleri arananlar hemen ardından ikinci bir kontrolden daha geçtiler. Ellerindeki pankart, döviz, afiş ve benzeri materyalin içeriği de emniyetçe denetlendi; sloganların yürüyüşle ilgili olup olmadığı araştırıldı. Bu testleri geçen arkadaşlarımız hemen kürsünün karşısındaki yerlerini aldılar. Daha önceden hazırlatılan tabip odalarına ait pankartlar gelen temsilciler tarafından alındı ve sonra-

dan gelenlerin bu pankartlar altında toplanması istendi.

Yürüyüşün belki de en önemli işlevlerinden birisi yaşamın, kuraların farklı yerlere savurduğu devre arkadaşlarının, dostların uzun sürelerden sonra ilk kez yüz yüze görüşme, adres ve telefon tazeleme fırsatı bulup sohbet etmelerini sağlamasıydı. Bu da konuşmalar başlayana kadar, katılımcıların kendi odalarına ait pankartların altında toplanmasını geciktiriyordu.

Aralık ayında "kırsal bir bölgede, açık arazide" yapılan 1992 Beyaz Yürüyüşü'ne katılan hekimler soğuğa karşın beyaz önlüklerini inatla üstlerinde taşıyorlardı. Isınmak için çay yetmiyordu ve hareket mutlaka gerekiyordu. Bu tür tolantıların en çok rastlanan, en zevkli hareketi ise halay çekmek olabilir. Kısa zaman içerisinde halay çeken gruplar hem ısındılar, hem de toplantının havasını ısıttılar.

İlerleyen saatlerde hazırlanan pankartlar tek tek alındı her tabip odasının temsilcileri tarafından... Konya'dan gelen bir arkadaşımız, kendi tabip odasının pankartını aldı ama birlikte taşıyacağı kişiyi bir türlü bulamadı. Konya'da görev yapan, yürüyüşe gelemeyen ama yürüyüşü destekleyen arkadaşlarımız adına ev sahibi ATO'dan bir arkadaşımız da Konya Tabip Odası pankartını, diğer bazı odaların pankartını taşıyan başka ATO'lu arkadaşlarımız gibi vekaleten taşıdı. Bizi en çok üzen olay ise Sakarya'dan ve Kayseri'den gelen arkadaşlarımızın kendi odalarına ait pankartı alıp taşıyamamaları oldu. Çünkü Sakarya ve Kayseri Tabip Odaları'nın Yönetim Kurulları, yürüyüşe katılmamaya -destek vermemeye, pankartlarının da taşınmamasına karar vermiş ve bunu da T.T.B. Merkez Konseyi'ne bildirmişlerdi. Kendi pankartlarını almaya gelen Sakarya'lı ve Kayseri'li arkadaşlarımız için bu gelişme sürpriz mi olmuştu? Bu sorunun karşılığını bizim vermemiz olanaksız.

Gelen her yeni grup kürsüden anons ediliyor ve alana alkışlarla giriyordu. Yeni gelenlerle erkenciler hemen kaynaşıyordu. Son gelen gruplar "hava muhalefeti nedeniyle" bir miktar geciken gruplardı ve "nasıl olsa biz Ankarada'yız" diye ağırından alan Ankaralı hekimlerinde katılımıyla, öğlen saatlerinde miting alanı dolmuştu artık. Söz hekimlerdeydi:

★ Önlüklerimizin beyazı sağlık sisteminin karasını örtmeye yetmiyor.

- ★ Sağlıktan ve özgürlükten tasarruf edilemez!
- ★ Çiçek eradike edildi. Sıra kötü yönetimlerde!
- ★ İdari baskılar ve sürgünler istemiyoruz!
- ★ Sağlık bir bütündür parçalanamaz!
- ★ Genel pratisyenlik istiyoruz!
- ★ Özelleşme tuzak, aile hekimliği yemdir!